

Різко зростає смертельний виробничий травматизм на підприємствах водопровідно-каналізаційного господарства під час виконання робіт підвищеної небезпеки.

22 травня поточного року у КП «Дергачівський комунальник» (Харківська область) внаслідок отруєння клоачними газами під час виконання газонебезпечних робіт у каналізаційному колодязі загинув оператор очисних споруд.

7 червня 2013 року під час виконання ремонтних робіт у водопровідній камері внаслідок асфіксії через перебування в середовищі з низьким вмістом кисню загинули четверо робітників КП «Харківводоканал».

Причинами зазначених нещасних випадків стали:

незадовільна організація газонебезпечних робіт відповідальними працівниками підприємства;

не проведення приладової перевірки повітряного середовища перед виконанням газонебезпечних робіт;

виконання робіт без засобів індивідуального захисту;

допуск до виконання робіт підвищеної небезпеки осіб, які не мали відповідної кваліфікації;

недодержання працівниками вимог інструкцій з охорони праці.

З метою запобігання нещасним випадкам Держгірпромнагляд пропонує:

провести позачерговий інструктаж працівників підприємств водопровідно-каналізаційного господарства, які виконують роботи підвищеної небезпеки;

забезпечити постійний контроль повітряного середовища під час виконання газонебезпечних робіт;

обмежити проведення газонебезпечних робіт у разі високих температур повітря;

газонебезпечні роботи виконувати тільки в присутності відповідальних працівників підприємства.

З метою попередження таких чи подібних надзвичайних подій слід пам'ятати про основні заходи безпеки під час виконання робіт у замкнених просторах. До них належать роботи в спорудах інженерних комунікацій (водопостачання, водовідведення, тепlopостачання, електропостачання, мережі ліній зв'язку та телекомунікацій тощо), спеціалізованих спорудах (наприклад, у силосній або сінажній башті, гноївкозбірнику) та ємностях технологічних установок.

До самостійного виконання робіт у замкненому просторі допускається особа не молодше 18 років, яка має спеціальну освіту, стаж роботи за основною професією не менше одного року та пройшла відповідний медичний огляд з психофізіологічною експертизою.

Робота в замкненому просторі виконується за нарядом-допуском під керівництвом відповідального за роботи (майстра, бригадира) і після проведення цільового інструктажу

щодо безпечних методів праці; потребує забезпечення засобами виробництва та захисту, передбаченими видом виконуваних робіт.

Слід завжди пам'ятати, що під час проведення робіт, особливо під дією високих температур у літні дні, можливе виділення в робочу зону вибухонебезпечних або шкідливих парів, газів та інших речовин, здатних викликати вибух, загоряння, шкідливу дію на організм людини, недостатній вміст кисню. За необхідності перебування в замкненому просторі понад одну особу, слід вживати відповідних заходів безпеки. При цьому збільшується кількість осіб-страхувальників (на одного працюючого – по одній особі-страхувальника). Сподіваємося, що дотримання цих рекомендацій допоможе уникнути будь-яких нещасних випадків під час робіт у колодязях, інших замкнених просторах.

Довідково. Груповий нещасний випадок стався у жовтні 2007 року в комунальному підприємстві «Тернопільводоканал» управління житлово-комунального господарства та екології Тернопільської міської ради.

Слюсар-ремонтник, майстер та провідний інженер-технолог підприємства усували аварійну ситуацію в каналізаційних очисних спорудах глибиною п'ять з половиною метрів.

Першим без відповідного наряду-допуску по стаціонарній металічній драбині в колодязь опустився майстер. Під час його спуску обірвався щабель драбини і майстер впав на дно колодязя.

Слюсар, який почув крик майстра, вирішив йому допомогти. Оскільки стаціонарна драбина була несправна, він, щоб спуститися у колодязь, приніс приставну драбину, повідомивши провідного інженера - технолога про неординарну ситуацію.

Провідний інженер – технолог терміново прибіг на місце події і теж опустився в злочасний колодязь. У колодязі він і слюсар взяли майстра під руки, щоб підняти його. Але слюсар раптово знепритомнів і впав обличчям у воду на дно колодязя. Провідний інженер-технолог, витягнувши голову слюсара з води, скомандував, щоб ніхто в колодязь не спускався, бо він загазований і тут же знепритомнів.

Виникає закономірне запитання: а чому непритомніли майстер, слюсар, інженер-технолог? Відповідь до банального проста. Бо всі вони спускалися в загазований колодязь без протигазів та інших засобів індивідуального захисту.

Спеціальна комісія теруправління ретельно з'ясувала причини і обставини цього нещасного групового випадку. До технічних причин віднесено незадовільний стан виробничого середовища (перевищення гранично допустимих концентрацій небезпечних і шкідливих газів). Майстер, який сам постраждав від цього, перед проведенням робіт у каналізаційному колодязі не забезпечив його вентиляцію. Особливе здивування викликає та обставина, що стаж за професією 57-річного майстра на той час становив 35 років. На жаль, багаторічний досвід не допоміг йому попередити нещасний випадок.

Було проведено цільове обстеження стану охорони праці на очисних спорудах КП «Тернопільводоканал». За допущені порушення було заборонено експлуатацію 7 об'єктів і устаткування та притягнуто до адміністративної відповідальності начальника

каналізаційних очисних споруд, а також начальників транспортного та ремонтно-будівельного відділів.

За результатами матеріалів розслідування цього групового нещасного випадку був виданий наказ, яким зобов'язано керівників структурних підрозділів провести позаплановий інструктаж з охорони праці на підприємстві, організувати навчання і надалі щоквартально проводити з кожним працівником підрозділу навчально-тренувальні заняття з імітацією ліквідації аварій та надання допомоги у разі нещасного випадку в колодязях.

Цим же наказом зобов'язано начальників відповідних відділів перевірити наявність та комплектність протигазів і рятувальних поясів, а також провести обстеження на справність усіх спускних драбин у колодязях, розміщених на підлеглих об'єктах.

Прийнято до відома, що за недотримання «Правил техніки безпеки при експлуатації водопостачання і водовідведення населених пунктів» та інструкцій з охорони праці спільно з працівниками особисто будуть відповідати майстри і начальники відділів підприємства.